

Oponentský posudek na diplomovou práci na KTF UK

Diplomant: Mgr. Josef Fiřt, LL.M.

Téma práce: Privilegium víry jako určité řešení mezi nově přijatou vírou a setrváním v manželství

Rok předložení: 2014

Diplomant rozčlenil svou práci do pěti kapitol. V první z nich (*Historický exkurs do přijetí CIC/1917*) sleduje tzv. privilegium víry od počátků existence církve až do přijetí kodifikací západního práva ve 20. století. Druhá kapitola (*Biblické podklady*) představuje teologii práva aplikovanou na toto privilegium. Třetí kapitola (*Vývoj privilegia ve 20. století*) pojednává jak o Petrinu, tak o Paulinu a římských instrukcích, které upravovaly jejich použití ve 20. století a dnes již představují historické právo. Čtvrtá kapitola (*Privilegium víry v CIC 1983*) má za téma normativu platného západního kodexu pro aplikaci Paulina a konečně pátá a poslední kapitola (*Normy z roku 2001 a pohled de lege ferenda*) se zabývá současnou právní úpravou Petrina v mimokodexových předpisech z počátku 21. století a autorovým náhledem na její možnou změnu.

Práce obsahuje vedle vlastní stati úvod, závěr, výkaz zkratk a výkaz bibliografie v členění na prameny, literaturu a časopisy. Práce obsahuje přiměřený poznámkový aparát a má celkem 79 číslovaných stran.

Diplomová práce má logicky koherentní strukturu. Po stránce gramatické a stylistické je na vysoké úrovni. Obsahuje jen minimum překlepů – jak v českých, tak i v latinských textech.

Práce je kompilací (ovšem solidní) zvláště tuzemské literatury k danému tématu a nepřináší žádné vědecké novum – to se však od diplomové práce ani neočekává. Ukázala nicméně, že autor se v relativně složité problematice manželského práva velmi dobře orientuje a že prokázal schopnost samostatné práce s prameny i odbornou literaturou. Navíc prozrazuje diplomantovu nejen teologickou, nýbrž i právnickou erudici, jak se to projevilo zejm. v komparaci a koincidenci manželského práva kanonického s právem českým v kap. 5.2. Poněkud kontroverzní se z teologického hlediska může jevit diplomantova pasáž *de lege ferenda* o vhodnosti delegace pravomoci k udělování Petrina na nižší pastýře,

K práci mám následující kritické připomínky, a to vesměs formálního charakteru, které nijak nesnižují objektivně vysokou kvalitu práce:

- Všechny tři kodexy kanonického práva se v odborné literatuře citují nejprve odkazem na kánon, a pak teprve na kodex (např. kán. 12 CIC/1917), ne opačně (viz např. pozn. 2,10 atd.).
- V úvodu práce bývá obvyklé pojednat o metodě, jíž bude autor užívat, o stavu bádání (odkazem na hlavní literaturu) v dané oblasti a konečně o cíli, který práce sleduje (v závěru pak má být zhodnoceno, jak se to autorovi zdařilo) – to vše v práci postrádám.
- Na s. 27 se dvakrát *pleno textu* cituje táž biblická citace (Mt 5,32): na konci prvního odstavce a v pozn. č 35.
- Instruktor se účastní řízení o udělení Petrina nikoli alternativně s diecézním biskupem, nýbrž kumulativně spolu s ním (s. 62); správně je to pak uvedeno na s. 65, odst. 2.

- Literatura, na níž se odkazuje v poznámkovém aparátu, se uvádí jen v prvním případě *pleno textu*; v dalších případech už jen ve zkratce (např. Kašný, Zrušení manželství, s. 26). Je-li citována jen jediná kniha některého autora, stačí uvádět jméno a stranu (např. Górecki, s. 54).
- Ve výkazu zkratk na konci práce mohly být uvedeny i zkratky citovaných biblických knih (i v těchto případech jde o odborné zkratky a práci nemusejí číst jen ti, kteří je znají).
- Seznam literatury má chybnou systematiku – články v odborných časopisech jsou přece také součástí literatury. Správné by bylo členění na prameny a literaturu, přičemž literaturu by bylo možno dále dělit na monografie a články v časopisech.
- V bibliografii vykázané „Dokumenty II. vatikánského koncilu nejsou pramenem, nýbrž sbírkou pramenů (prameny jsou jednotlivé koncilové dokumenty). Stejně tak různé sbírky pramenů vykazované mezi literaturou patří mezi prameny (tam lze doporučit členění na vlastní prameny a sbírky pramenů).

Z á v ě r :

Navzdory vytčeným drobným nedostatkům, které se netýkají merita věci, předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené obvykle na práce tohoto druhu. Proto práci rád doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji stupněm „výborně“.

Při obhajobě ať se diplomant zaměří na otázku vývoje interpretace aplikování pavlovského privilegia po vydání CIC/1983.

Praha 20. 5. 2014

prof. JUDr. JCLic. Ignác A. Hrdina, DrSc.,
oponent